ODLUKA VIJEĆA (EU) 2017/2284

od 11. prosinca 2017.

o pružanju potpore državama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima za sudjelovanje u savjetodavnom procesu stručne pripremne skupine na visokoj razini za ugovor o zabrani proizvodnje fisilnog materijala u svrhu proizvodnje oružja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1.,

budući da:

(1) Europsko vijeće donijelo je 12. prosinca 2003. Strategiju EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje („Strategija"), u čijem se poglavlju II. navode mjere za ostvarivanje učinkovitog multilateralizma, koji je kamen temeljac europske strategije za borbu protiv širenja oružja za masovno uništenje. U njemu se među ostalim navodi da je EU predan sustavu multilateralnih ugovora koji čini pravni i normativni temelj za sve napore u pogledu neširenja oružja te da je politika EU-a usmjerena na postizanje međunarodnog dogovora o zabrani proizvodnje fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave.

(2) EU aktivno provodi Strategiju i izvršava mjere navedene u njezinu poglavlju III., posebno oslobađanjem financijskih sredstava za potporu specifičnim projektima čiji je cilj jačanje multilateralnog sustava za neširenje oružja i multilateralnih mjera za izgradnju povjerenja.

(3) Vijeće je 8. prosinca 2008. usvojilo zaključke i dokument naslovljen „Nove vrste aktivnosti Europske unije za borbu protiv širenja oružja za masovno uništenje i sustavâ njihove isporuke". U tom je dokumentu među ostalim navedeno da se EU obvezuje nastaviti i intenzivirati djelovanje „u korist pokretanja pregovora o ugovoru o zabrani proizvodnje fisilnog materijala u svrhu proizvodnje oružja".

(4) EU je opetovano pozivao na hitan početak i brz dovršetak pregovora o ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave, na temelju dokumenta CD/1299 i mandata koji je u njemu naveden. EU je isto tako poticao sve članove Konferencije o razoružanju (*Conference on Disarmament* – CD) da ulože maksimalne napore kako bi se prekinuo zastoj u radu CD-a i donio sveobuhvatan i uravnotežen program rada koji uključuje hitni početak pregovora o ugovoru o zabrani proizvodnje fisilnog materijala u svrhu proizvodnje oružja (*fissile material cut-off treaty* – FMCT).

(5) Opća skupština Ujedinjenih naroda (OSUN) donijela je 2013. rezoluciju kojom je uspostavljena Skupina vladinih stručnjaka (SVS) iz 25 država s ciljem izrade preporuka o mogućim aspektima kojima bi se doprinijelo ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave, pri čemu se te preporuke ne odnose na pregovore. SVS je 2015. dostavio svoje izvješće Prvom odboru (za razoružanje) OSUN-a.

(6) Opća skupština Ujedinjenih naroda donijela je 2016. Rezoluciju 71/259 naslovljenu „Ugovor o zabrani proizvodnje fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave". Rezolucijom 71/259 traži se od glavnog tajnika da uspostavi stručnu pripremnu skupinu na visokoj razini za FMCT s ciljem razmatranja bitnih elemenata budućeg nediskriminirajućeg, multilateralnog ugovora kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave koji je učinkovito provjerljiv na međunarodnoj razini te s ciljem izrade preporuka o tim bitnim elementima. Stručna pripremna skupina na visokoj razini za FMCT imat će članstvo od 25 država te će održati dva neformalna savjetodavna sastanka otvorena za sve države članice Ujedinjenih naroda kako bi se svim državama omogućilo sudjelovanje u procesu izrade FMCT-a. Očekuje se da će rad pripremne skupine rezultirati pregovorima o tom važnom pitanju kako bi se dodatno unaprijedilo nuklearno razoružanje i neširenje nuklearnog oružja.

(7) Sve države članice EU-a glasovale su za Rezoluciju Opće skupštine UN-a 71/259 o FMCT-u iz 2016., koju su predstavile Kanada, Njemačka i Nizozemska. Rezolucijom se uspostavlja uključiv proces putem organizacije neformalnih savjetodavnih sastanaka sa svim državama članicama UN-a i predsjednikom stručne pripremne

skupine na visokoj razini za FMCT. Nekoliko država članica EU-a sudjelovat će u radu stručne pripremne skupine na visokoj razini čija je zadaća izraditi preporuke o bitnim elementima budućeg ugovora, ne dovodeći u pitanje nacionalne pozicije u budućim pregovorima.

(8) Stručna pripremna skupina na visokoj razini za FMCT dat će praktičan doprinos naporima koji se ulažu u nuklearno razoružanje i neširenje nuklearnog oružja. Skupina vladinih stručnjaka ([1]) i dva izvješća glavnog tajnika o toj temi ([2]) utvrdili su složenost tog pitanja, kao i teme koje zahtijevaju daljnje analize i razmatranje od strane država članica UN-a. Stručna pripremna skupina na visokoj razini za FMCT izvijestit će Opću skupštinu UN-a na njezinu 73. zasjedanju (2018.).

(9) Općenito, fisilni materijal (kao što su visoko obogaćeni uranij ili plutonij) koji može stvoriti eksplozivnu fisijsku lančanu reakciju ključna je komponenta nuklearnog oružja. Hitan početak i brz dovršetak pregovora u okviru CD-a o ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave već su dugo na popisu prioriteta EU-a.

(10) Ugovor kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave bio bi ključan korak prema stvaranju uvjeta za svijet bez nuklearnog oružja. Smatra se da je FMCT multilateralni instrument o kojem se treba pregovarati u području nuklearnog razoružanja kao dopuni Ugovoru o neširenju nuklearnog oružja i Ugovoru o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U skladu sa Strategijom EU-a kojom se utvrđuje cilj pridržavanja, provedbe i jačanja multilateralnih ugovora i sporazuma o razoružanju i neširenju oružja, Unija pruža potporu državama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima za sudjelovanje u savjetodavnom procesu stručne pripremne skupine na visokoj razini za ugovor o zabrani proizvodnje fisilnog materijala u svrhu proizvodnje oružja.

2. Projekti kojima se pruža potpora državama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima za sudjelovanje u savjetodavnom procesu stručne pripremne skupine na visokoj razini za FMCT, a koji odgovaraju mjerama koje su u skladu sa Strategijom EU-a, sastoje se od podregionalnih radionica, sastanaka stručnjaka, aktivnosti materijalne potpore koja se pruža državama članicama Ujedinjenih naroda te uspostave repozitorija relevantnih informacija i publikacija.

3. Ciljevi tih projekata su sljedeći:

— olakšavanje dijaloga na regionalnoj razini među državama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima;

— stvaranje osjećaja odgovornosti za tu problematiku među državama u tim regijama;

— utvrđivanje nacionalnih potreba i prioriteta politika država u tim regijama;

— uključivanje relevantnih regionalnih organizacija u rasprave o ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave o kojima se treba pregovarati u okviru Konferencije o razoružanju;

— evaluacija implikacija koje taj proces predstavlja na regionalnoj razini te uloge koju relevantne regionalne i međunarodne organizacije mogu imati u tom procesu;

— komparativna analiza implikacija tog procesa za svaku regiju;

— olakšavanje prijenosa znanja o fisilnim materijalima između akademske zajednice, organizacija civilnog društva i država članica.

4. Detaljan opis projekata naveden je u Prilogu.

([1]) A/70/81, Izvješće Skupine vladinih stručnjaka za preporuke o mogućim aspektima kojima bi se moglo doprinijeti ugovoru o zabrani proizvodnje fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave, pri čemu se te preporuke ne odnose na pregovore.

([2]) A/68/154, A/68/154/Add.1, A/71/140/Rev.1 i A/71/140/Rev.1/Add.1

Članak 2.

1. Visoki predstavnik odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. obavlja Ured Ujedinjenih naroda za razoružanje (UNODA) putem svoje podružnice u Ženevi i regionalne podružnice za razoružanje što uključuje tri regionalna centra za mir i razoružanje u Africi (UNREC), azijsko-pacifičkoj regiji (UNRCPD) te u Latinskoj Americi i na Karibima (UNLIREC). UNODA tu zadaću provodi pod odgovornošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s UNODA-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekata iz članka 1. stavka 2. iznosi 1 220 880,51 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju iz iznosa navedenog u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima primjenjivima na opći proračun Unije.

3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima iz stavka 1. Komisija u tu svrhu, nakon donošenja ove Odluke Vijeća, sklapa sporazum o financiranju s UNODA-om za referentni iznos. Sporazumom se određuje da UNODA treba osigurati vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovom veličinom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. što je prije moguće, a nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja sastavlja UNODA. Ta izvješća predstavljaju temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.

2. Komisija pruža informacije o financijskim aspektima projekata navedenih u članku 1. stavku 2.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci od datuma sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci od stupanja na snagu ako se u tom roku ne sklopi sporazum o financiranju.

Sastavljeno u Bruxellesu, 11. prosinca 2017.

Za Vijeće

Predsjednica

F. MOGHERINI

PRILOG

1. CILJ

Potrebno je da države u ranoj fazi procesa u potpunosti razumiju implikacije budućeg ugovora i njegovog odnosa s regionalnim instrumentima o zonama bez nuklearnog oružja, Ugovorom o neširenju nuklearnog oružja i drugim instrumentima. Stoga bi opći cilj nove Odluke Vijeća trebao biti pružanje financijskih sredstava za izgradnju široke baze znanja o ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave ili o ugovoru o zabrani proizvodnje fisilnog materijala u svrhu proizvodnje oružja (FMCT) u okviru međunarodne zajednice kako bi se osiguralo da sve države članice UN-a budu u mogućnosti u potpunosti sudjelovati u savjetodavnom procesu, kao i u svim budućim pregovorima o takvom ugovoru u okviru Konferencije o razoružanju.

Suradnja s državama članicama UN-a na regionalnoj razini bit će dopuna neformalnim savjetodavnim sastancima koje će u New Yorku održati predsjednik stručne pripremne skupine na visokoj razini za FMCT te će se time poboljšati kvantitativno i kvalitativno sudjelovanje država i ojačati uključivost budućih pregovora o takvom ugovoru u okviru Konferencije o razoružanju.

Organiziranjem niza (pod)regionalnih radionica omogućit će se razmjena znanja i informacija unutar regija, kao i među njima. Radionice će uključivati kombinaciju tehničkih informativnih sastanaka i rasprava o implikacijama i važnosti tih budućih ugovora u odnosu na postojeće regionalne aranžmane. U okviru tehničkih informativnih sastanaka koje će održati relevantni stručnjaci razrađivat će se bitna pitanja povezana sa FMCT-om, dok će se u raspravama sudionike poticati da razmotre regionalne implikacije i važnost mogućeg ugovora.

Stručna pripremna skupina na visokoj razini za FMCT izvijestit će Opću skupštinu UN-a na njezinu 73. zasjedanju (2018.). Opća skupština može odlučiti poduzeti daljnje mjere u vezi s tim pitanjem. Kako bi se podržalo sudjelovanje država članica UN-a u raspravi o tom pitanju, projekt će se nastaviti do kraja redovne sjednice 74. zasjedanja Opće skupštine (prosinac 2019.).

Ured Ujedinjenih naroda za razoružanje (UNODA), putem svoje podružnice u Ženevi i regionalne podružnice za razoružanje, što uključuje Regionalni centar Ujedinjenih naroda za mir i razoružanje (UNREC) u Loméu (Togo), Regionalni centar Ujedinjenih naroda za mir, razoružanje i razvoj u Aziji i na Pacifiku (UNRCPD) u Kathmanduu (Nepal) i Regionalni centar Ujedinjenih naroda za mir, razoružanje i razvoj u Latinskoj Americi i na Karibima (UNLIREC) u Limi (Peru), ima dugogodišnje iskustvo u pružanju potpore državama i poticanju dijaloga u njihovim regijama u vezi s nuklearnim razoružanjem i neširenjem nuklearnog oružja.

Bit će pozvani stručnjaci iz nekoliko zemalja, obuhvaćajući široko geografsko područje, iz vlada i regionalnih organizacija te iz organizacija civilnog društva, kao što su Međunarodni odbor za fisilne materijale (*International Panel on Fissile Materials* – IPFM), Verifikacijski centar za istraživanja, osposobljavanje i informiranje (*Verification Research, Training and Information Centre* – VERTIC), Institut za sigurnosne studije (*Institute for Security Studies* – ISS) i akademska zajednica.

U podcilju 16.8 u okviru ciljeva UN-a za održivi razvoj prepoznata je sljedeća potreba: „proširiti i ojačati sudjelovanje zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja”. Stoga bi aktivnosti predviđene u okviru ovog projekta mogle biti doprinos prema ostvarenju tog cilja.

2. AKTIVNOSTI

2.1 Ciljevi aktivnosti:

— olakšavanje dijaloga na regionalnoj i podregionalnoj razini među državama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima;

— uključivanje relevantnih regionalnih organizacija u rasprave o FMCT-u;

— stvaranje osjećaja odgovornosti među svim državama o budućem FMCT-u;

— olakšavanje prijenosa i primjene znanja između akademske zajednice, organizacija civilnog društva i država članica o pitanjima važnima za zabranu proizvodnje fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave.

2.2 Opis aktivnosti

UNODA će organizirati sve aktivnosti putem svoje podružnice u Ženevi i regionalne podružnice za razoružanje, što uključuje UNREC sa sjedištem u Loméu (Togo), UNRCPD sa sjedištem u Kathmanduu (Nepal) i UNLIREC sa sjedištem u Limi (Peru).

(a) Podregionalne radionice u Africi, u Aziji i na Pacifiku te u Latinskoj Americi i na Karibima

UNODA će organizirati ukupno najviše šest podregionalnih seminara u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima. UNODA će organizirati jedan ili dva dvodnevna podregionalna seminara u svakoj od regija, to jest u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima. Ti podregionalni seminari bit će usredotočeni na odgovarajuće regije.

U seminarima će sudjelovati stručnjaci iz glavnih gradova zemalja odgovarajućih podregija, kao i stručna pripremna skupina na visokoj razini za FMCT, stručnjaci iz Europske unije te stručnjaci iz civilnog društva i akademske zajednice.

Ti će seminari biti dopuna otvorenim neformalnim savjetodavnim sastancima kojima će predsjedati predsjednik stručne pripremne skupine na visokoj razini za FMCT u New Yorku u skladu s Rezolucijom Opće skupštine Ujedinjenih naroda 71/259 te će se njima olakšati sudjelovanje stručnjaka država članica Ujedinjenih naroda u budućim pregovorima o FMCT-u u glavnom gradu.

(b) Sastanci sa stručnjacima iz regionalnih organizacija

UNODA će organizirati tri sastanka stručnjaka s relevantnim regionalnim organizacijama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima, uključujući ABACC, AFCONE, OPANAL i Regionalni forum ASEAN-a, kako bi se okupili članovi stručne pripremne skupine na visokoj razini za FMCT, stručnjaci iz regionalnih organizacija i stručnjaci iz organizacija civilnog društva, uključujući Konzorcij EU-a za neširenje oružja, VERTIC, IPFM, ISS, s ciljem pripreme za buduće pregovore o FMCT-u te kako bi se olakšalo uključivanje regionalnog stručnog znanja i iskustva u te pregovore.

(c) Materijalna potpora državama članicama

UNODA će u okviru daljnjeg postupanja nakon radionica odgovoriti na najviše šest zahtjeva za materijalnu potporu državama članicama u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima, uzimajući u obzir geografsku ravnotežu.

(d) Repozitorij resursnih materijala i objavljivanje rezultata

UNODA će tijekom provedbe projekta razvijati i održavati posebnu internetsku stranicu koja će sadržavati relevantne resursne materijale kako bi državama pomogla da se pripreme za budući FMCT i koja će služiti kao resursni repozitorij za države, regionalne organizacije, organizacije civilnog društva i znanstvenike te kako bi se olakšalo prekograničnu komunikaciju.

UNODA će objaviti najviše dva UNODA prigodna dokumenta o rezultatima regionalnih radionica i sastanaka sa stručnjacima regionalnih organizacija.

2.3 Učinak aktivnosti

— Olakšat će se sudjelovanje država u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima u pregovorima o budućem FMCT-u.

— U pregovore o budućem FMCT-u uključit će se postojeće regionalno znanje i stručnost o zabrani proizvodnje fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave.

— Relevantni resursni materijali stavit će se na raspolaganje budućim pregovaračima i stručnjacima iz država, regionalnih organizacija, organizacija civilnog društva i akademske zajednice.

3. PARTNERI ZA MJERE

— Sustav UN-a: UNODA putem svoje podružnice u Ženevi i regionalne podružnice za razoružanje, što uključuje tri regionalna centra za mir i razoružanje u Africi (UNREC), azijsko-pacifičkoj regiji (UNRCPD) te u Latinskoj Americi i na Karibima (UNLIREC).

— Regionalne i podregionalne organizacije: ABACC, AFCONE, OPANAL, Regionalni forum ASEAN-a.

— Nevladine organizacije: Konzorcij EU-a za neširenje oružja, VERTIC, IPFM, ISS.

4. INTERAKCIJA S NAPORIMA UNIJE

Na temelju redovitih povratnih informacija UNODA-e o njezinim aktivnostima Unija može odlučiti dopuniti te napore ciljanim diplomatskim djelovanjem usmjerenim na podizanje razine svijesti o važnosti prevladavanja dugotrajnog zastoja u radu Konferencije o razoružanju te važnosti hitnog početka i brzog dovršetka pregovora u okviru Konferencije o razoružanju o ugovoru kojim se zabranjuje proizvodnja fisilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne eksplozivne naprave (FMCT), na temelju dokumenta CD/1299 i mandata koji je u njemu naveden.

5. KORSINICI AKTIVNOSTI

— države u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima;

— članovi stručne pripremne skupine na visokoj razini za FMCT;

— Skupina vladinih stručnjaka za provjeru nuklearnog razoružanja;

— organizacije civilnog društva u Africi, azijsko-pacifičkoj regiji te u Latinskoj Americi i na Karibima koje rade na nuklearnom razoružanju i neširenju nuklearnog oružja.

6. MJESTO ODRŽAVANJA

Podregionalni seminari održat će se ili na lokaciji regionalnih centara ili na lokaciji u kojoj se nalazi regionalni ured Ujedinjenih naroda u dotičnoj podregiji kako bi se olakšalo sudjelovanje nacionalnih stručnjaka iz glavnih gradova.

Sastanci stručnjaka održat će se na lokaciji regionalnih organizacija ili regionalnih centara.

Materijalna potpora državama članicama bit će pružena u glavnim gradovima.

7. TRAJANJE

Ukupno trajanje projekta procjenjuje se na 36 mjeseci.